

LUBUŠKA JAMA (-521 m)

PIŠE: Darko Bakšić
Speleološki odsjek PDS
“Velebit” - Zagreb

Dvojnichodova (SK 6) i Brutal (SK 13), koje su istra•ili slovački speleolozi 1993. godine.

KRONOLOGIJA ISTRA•IVANJA

Istra•ivanje Lubuške jame provedeno je tijekom dvije ekspedicije, u razdoblju od 12. do 19. rujna 2000. godine, te od 1. do 14. rujna 2001. godine. U istra•ivanju su sudjelovali poljski speleolozi iz speleoloških klubova Bobry Žagań i Gawra u suradnji sa speleolozima iz SO PDS Velebit. Ulaz u jamu otkriven je 11. rujna 2000. godine prilikom rekognosciranja terena jugoistočno od Trojame, višeg otvora jamskog sustava Lukina jama-Trojama. Istra•ivanje Lubuške jame (radna oznaka SOV-PL 2) započelo je 12. rujna 2000. godine. U šest istra•ivačkih dana jama je nacrtana do -262 m, a speleolozi su se spustili još pedesetak metara u vertikalu. Zbog nedostatka opreme, kao i zbog obilnih kišnih oborina istra•ivanje je prekinuto.

Istra•ivanja su nastavljena u rujnu 2001. godine. Tada je svladan veliki meandar te je jama istra•ena do dna na 521 m dubine (Furtak 2001, Furtak i Pilecki 2001).

PRISTUP

Markiranom stazom (plava markacija) uspinje se prema Lukinoj jami. Na stijenama se ne skreće prema Lukinoj jami već u smjeru jugoistoka prema ulazu Trojame. Prođe se pored ulaza Trojame, zatim pored ulaza jame Mercedes i nastavi u smjeru jugoistoka još oko 300 m. Ulaz se nalazi na grebenu pokraj velike vrtače, između dviju jama,

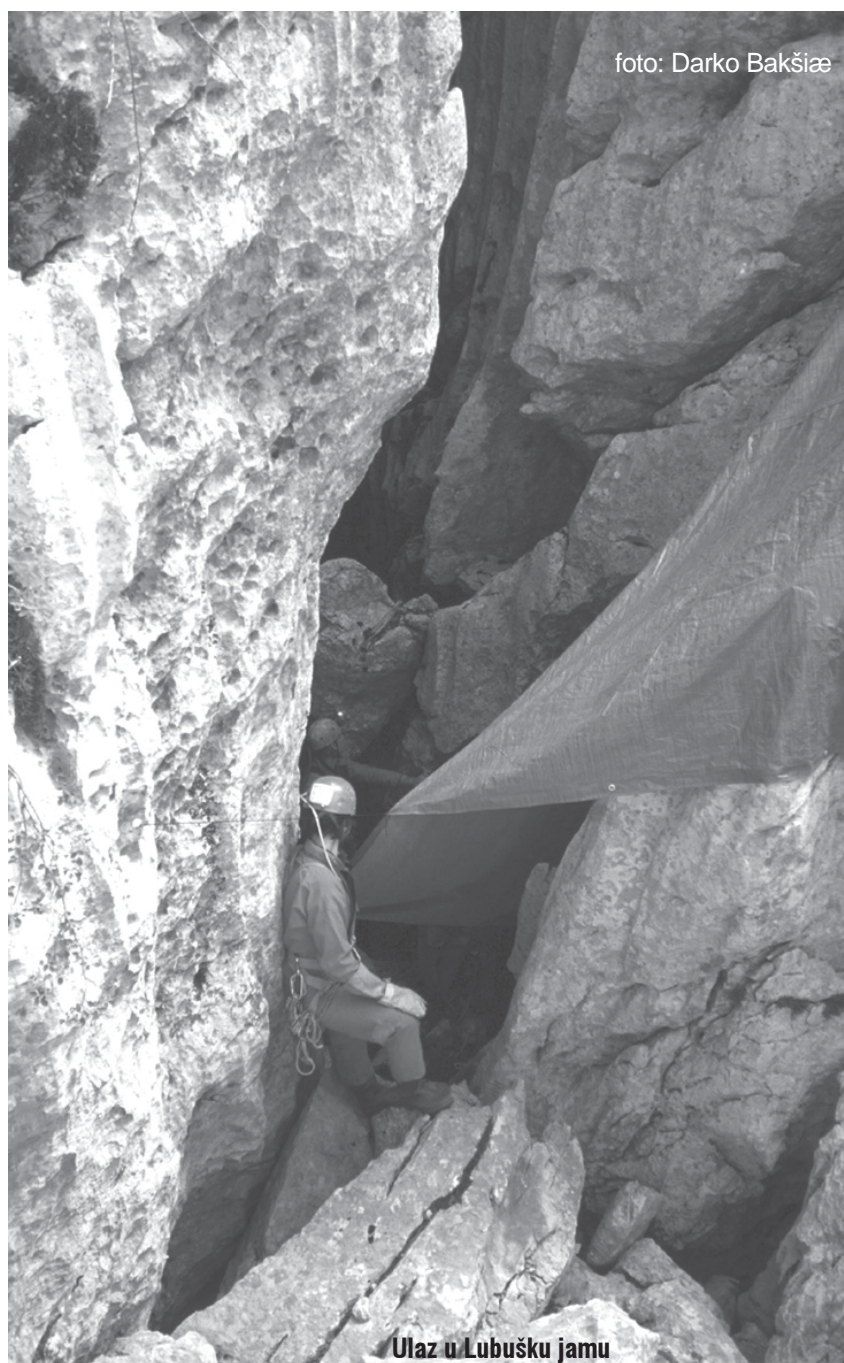
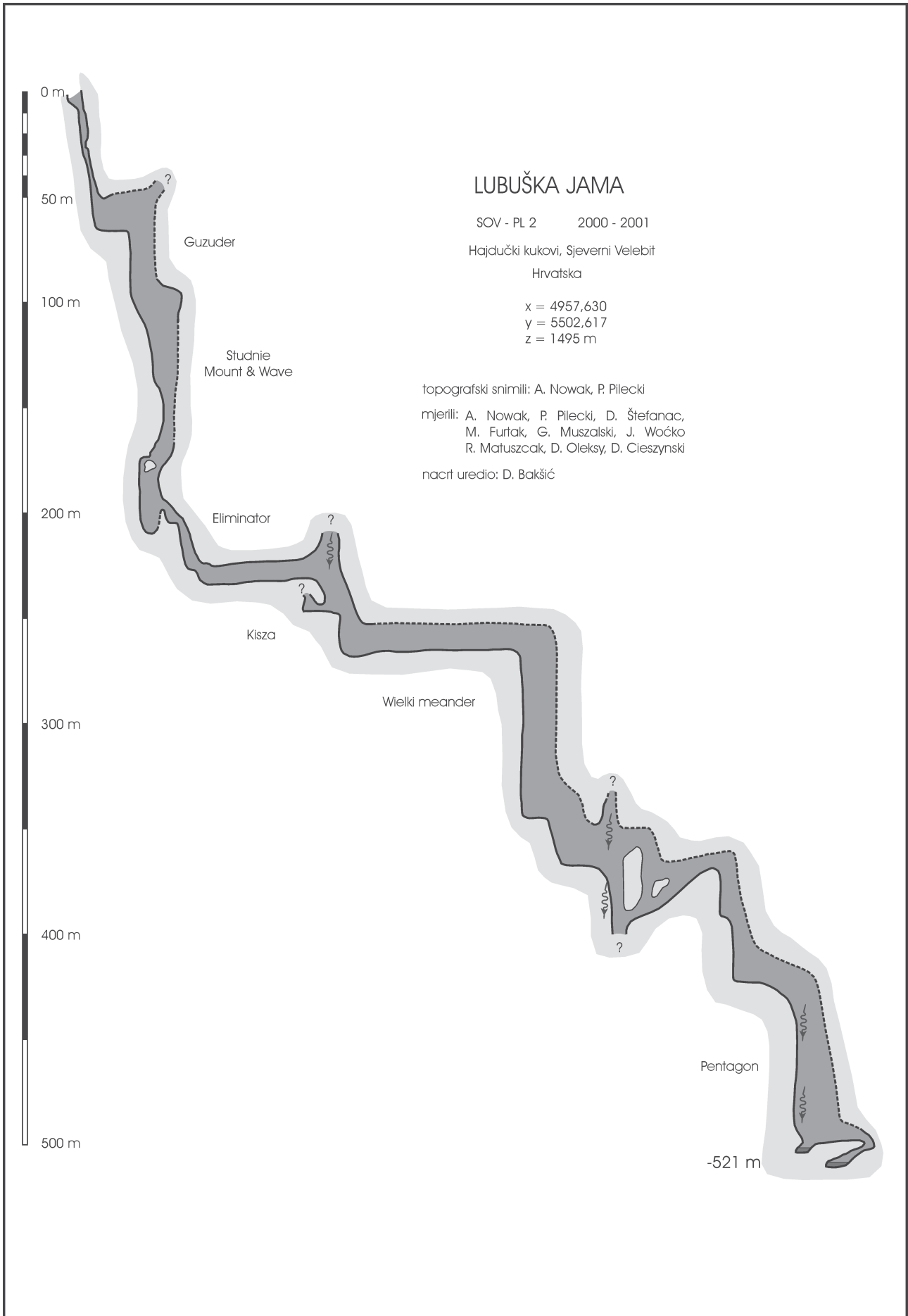

foto: Darko Bakšić

Ulaz u Lubušku jamu

Su•enje Eliminator

foto: Darko Bakšić

POLO•AJ

Koordinate ulaza su:
 $x = 4957,630 \text{ N}$
 $y = 5502,617 \text{ E}$
 $z = 1495 \text{ m/nm}$

MORFOLOGIJA

Prema morfološkim karakteristikama Lubuška jama je tipičan koljenasti speleološki objekt, u kojem se izmjenjuju vertikalni skokovi i mjestimice vrlo uski i teško prolazni, prete•ito horizontalni meandri. Ulaz u jamu nalazi

se na sjeveroistočnom dijelu pukotine široke 7 m.

Jama se pru•a u smjeru sjever-sjeveroistok. Nekoliko ulaznih vertikalna prolazi kroz meandre koji variraju od 1 m do više od 10 m širine. Na dubini od oko 200 m nalaze se impozantne škrape. U meandru ispod njih markantno je su•enje širine 30-ak cm, nazvano Eliminator.

Nakon tog su•enja jaka je nakapnica, a bitna značajka nastavka jame je vrlo kompliciran meandar du•ine oko 150 m i visine 30 m (Wielki meander, na dubini od 280 m), u kojem je znatno

ote•ana orijentacija. U meandru su poljski speleolozi ostavili oznake kako bi se lakše pronašao najpogodniji put.

Nakon ulazne vertikale duboke oko 70 m, slijedi najveća vertikala u jami, duboka 154 m (Mont & Wawe). Pored nekoliko kraćih vertikalnih skokova, u nastavku jame ističe se još i vertikala kroz Veliki meandar (Studnia Meandrujaca), duboka 85 m, i završna vertikala jame (Studnia Pentagonu), duboka 65 m. Jama završava sifonskim jezerom na dubini od 521 m.

Lubuška jama tlocrtno se pribli•ila jamskom sustavu Lukina jama - Trojama pa postoji mogućnost da se prečjenjem na dubini ispod 400 m spoji s meandrom u Trojama (horizontalna udaljenost je oko 100 m). Spajanjem ovih objekata, s obzirom na veću kotu ulaza u Lubušku jamu (1495 m/nm), ukupna dubina tako nastalog sustava bila bi 1412 m.

SUDIONICI ISTRA•IVANJA

Speleološki odsjek Planinarskog društva Sveučilišta Velebit (SOV), Zagreb:

Ana Bakšić, Darko Bakšić, Matija Čepelak, Saša Ilić, Marija Maćešić, Josip Petričević, Darko Štefanac.

Poljski speleolozi iz speleoklubova Gawra Gorzow i Bobry:

Daniel Cieszynski, Pawel Duliniec, Marcin Furtak, Tomek Kuznicki, Robert Matuszczak, Artur Nowak, Daniel Oleksy, Marcin Oleksy, Piotr Pilecki, Marek Siarek, Jarek Woćko, Lukasz Wojtowicz

Podzemne škrabe

foto:Darko Bakšić

LUBUŠKA PIT (-521 m)

The exploration of Lubuška pit took place from September, 12 to 19, 2000 and from August, 1 to 14, 2001. Polish speleologists from the speleological societies Bobry Źagań and Gawra joined their forces with the members of SO PDS Velebit to explore the pit. Its entrance was discovered on September, 11, 2000 while the speleologists were working on sites to the south-east of Trojama, an entrance to Lukina pit-Trojama system. Its exploration (under the name SOV-PL 2) began the next day. It took 6 days to draw the map up to 262 meters in depth, though the speleologists went additional 50 meters deeper. Due to the lack of equipment and heavy rain the exploration was stopped only to be continued in September next year when a huge meander was conquered and the pit explored to the depth of 521 meters (Furtak 2001, Furtak and Pilecki 2001).

The ground-plan of Lubuška pit shows its nearing Lukina pit-Trojama system which opens the option of its merging with Trojama meander below 400 meters in depth (horizontally they are 100 meters apart). In that case the depth of the system would be 1412 meters considering the elevation of Lubuška pit which is 1495 m/nm.

LITERATURA:

Bakšić D. i ostali, 2003: Inventarizacija speleoloških objekata Nacionalnog parka Sjeverni Velebit (I faza)., str. 65-67.